

OMSZI Nonprofit Kft.

cím: 1089. Budapest Elnök u.1. levélcím: 1364 Budapest, Pf.: 83. telefon: (36-1)799-46-60
e-mail: titkarsag@omszi.hu

Előadó: Varga András
Iktatószám: K-94-9/2021
Ügyiratszám: 41/2021

Az 1991. évi XX. törvény 109. §. (1., 2.) bekezdése alapján készült

S Z A K V É L E M É N Y

Lieb Roland és Rónaszéki Linda képzőművészek által készített

Szélrózsa című műről

A szakvélemény a Polgárok a Városért Egyesület felkérésére és költségvállalásával készült.

Szombathelyen hét civil szervezet összefogásából született a kezdeményezés, hogy létrehozzanak egy nemzeti összetartozás emlékhelyet. Olyan alkotást kívánnak felállítani, ami utal Trianon tragikusságára is, de inkább az összetartozásra akar fókuszálni, arra, hogy a nemzet ezt túlélte.

A különböző szervezetek különböző szempontokat akartak érvényesíteni. Konszenzus alapján döntöttek el, hogy melyek érvényesüljenek. Ilyen szempont volt például: egy igazi találkozási pont jöjjön létre, legyen benne vízfelület és látható legyen a történelmi Magyarország sziluettje. Döntöttek arról is, hogy ne a hagyományos megoldások jelenjenek meg az emlékművön.

Nyílt pályázatot írtak ki a szobor tervére. A pályázatot Lieb Roland építész-mérnök, szobrászművész és Rónaszéki Linda képzőművész Szélrózsa műve nyerte meg.

Az alkotópáros egy népi virágmotívumból indult ki. A szélrózsa elnevezés arra utal, hogy a szélrózsa minden irányába szétszóródott a magyarság. A kompozíció hét darab betonból kiöntött szíromból áll, melyeket három sávban corten acél szalagok fognak össze, rajta kivágott kulcsszavakkal. A hét szírom a hét elszakított országrészt szimbolizálja. Méretük az országrészek mérete szerint változik. Belső oldalukon feliratok jelennének meg. A kompozíció közepén egy bimbó áll, aminek anyaga corten acéllemez, stancolt feliratokkal. Ez a nyíló virág a sarjadó életet és a reményt szimbolizálja.

A kompozíciót a megrendelői elvárásoknak megfelelően víz veszi körül egy sekély, kör alakú medencében, amiben kör alakú tipegők vezetnek a szírmok közé. A tipegők szintjén megjelenik a történelmi Magyarország sziluettje a bimbó körül.

Az alkotás részben közadakozásból valósulna meg, így a kivitelezés megkezdésének ideje az anyagi forrás előteremtése miatt bizonytalan.

Az OMSZI Nonprofit Kft. által összehívott szakértői bizottság 2021. november 22-én megtekintette és véleményezte a 3D nyomtatott műanyagmodellt a Szombathelyen megtartott ülésen (9700 Szombathely, Berzsényi Dániel tér 1.).

Az OMSZI Nonprofit Kft. - a szakértői vélemények alapján - a bemutatott terveket, a bírálaton elhangzott észrevételek megfontolásával elfogadásra és kivitelezésre javasolja.

A szakértői bizottság üdvözli a kezdeményezést és magát a tervet is. Dicséretes az autonóm plasztikai tero, a téma indirekt feldolgozása és a motívum stilizáltsága. A pályázati anyagnak, a tervnek a kidolgozottsága is dicséretet érdemel.

A prehistorikus előképekre mutató centrális kompozíció megragadó, de a szírmok egymáshoz való plasztikai viszonya kissé monoton. Ezt érdemes lenne átgondolni, és azt is, hogy mennyire nyílnak ki. A plasztikai nyelv erősítése az emlékmű drámaiságát is erősítené.

A beton és a corten acél párosítása nagyon szép, de a horizontálisan futó, a szirmokat körbefogó szalagok gyengítik a plasztika erejét, megtörik a felfelé irányuló erővonalat. Másrészt ez megkötözöttséget sugall. A bizottság az acélszalag teljes elhagyását javasolja.

A tipegők a plasztika organikusságához képest mechanikusak, érdemes lehet a formájukat átgondolni olyan módon, hogy a kompozíció egészébe szerveesebben illeszkedjenek. Érintkezhetnének a peremmel is.

Az emlékmű elhelyezését illetően a szakértői bizottság véleménye az, hogy jobb lenne a park sétányának tengelyébe helyezni. Ezzel egyrészt szerveesen kapcsolódna a terület struktúrájába, másrészt központi elemévé válna. A tervezett helyszínen inkább háttérbe szorulna. Amennyiben ez nem kivitelezhető, a járda másik oldalán is szerencsésebb lenne az elhelyezése. Ebben az esetben a helyszín közelében álló egykori nyilvános wc megszüntetése javasolt. A végleges helyszíntől függetlenül mindenképpen javasoljuk az emlékmű környezetének rehabilitációját.

Szakértők voltak: Kalmár János és Illyés Antal szobrászművészek, az OMSZI Nonprofit Kft. részéről Varga András művészeti tanácsadó.

Az OMSZI Nonprofit Kft. a szakvéleményért a szerződés szerinti bírálati díjat számolja fel.

A szakvéleményt készítette: Varga András művészeti tanácsadó.

Budapest, 2021. december 20.

Matiszlovics Tibor
alkotóművészeti igazgató

Kapják:

- Polgárok a Városért Egyesület
- Dr. Melega Miklós, kapcsolattartó
- Irattár

cím: 9700 Szombathely, Avar út 8.
e-mail: Melega.Miklos@szombathely.hu